

В. Брусенцев

ОСВІТНІ ПРОГРАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-ДОКУМЕНТНОГО ПРОФІЛЮ: УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ

O. Brusentsev

EDUCATIONAL PROGRAMMES IN THE INFORMATION AND DOCUMENTARY FIELD: UKRAINIAN REALITIES

В останні роки Україна зіткнулася з різними викликами через пандемію, військові дії, дистанційна / дуальна система освіти постійно переживає ряд трансформацій. Здобувачі освіти потребують особливого та індивідуального підходу до розвитку професійних здібностей та набуття фахових компетентностей. Різні дистанційні платформи допомогли створити доступним середовище навчання, але дуже складно отримати достатнього професійного рівня практичної підготовки в таких умовах.

Одними з актуальних є освітні програми інформаційно-документного профілю, які відіграють ключову роль у підготовці фахівців, здатних працювати з великими масивами інформації, управляти документопотоками та забезпечувати збереження даних у цифровому середовищі. В Україні ці програми розвиваються відповідно до глобальних тенденцій, однак стикаються з низкою викликів, які потребують комплексних рішень.

Освітні програми інформаційно-документного профілю в Україні представлені в багатьох закладах освіти, серед яких Харківська державна академія культури та інші. Вони охоплюють дисципліни з управління документами, цифрового архівування, інформаційної аналітики та захисту інформації. В останні роки освітні заклади поступово інтегрують до навчальних програм сучасні технології, однак впровадження цих інновацій часто відбувається повільніше, ніж змінюються вимоги ринку праці.

В умовах цифрової трансформації суспільства та швидких змін у сфері інформаційного менеджменту такі програми стикаються з низкою основних викликів, які потребують оперативного реагування та своєчасної адаптації:

1. Недостатнє фінансування та застаріла матеріально-технічна база. Багато освітніх установ стикаються з проблемою застарілої технічної бази та браком сучасного програмного забезпечення, що значно ускладнює якісну підготовку здобувачів. Це обмежує можливості навчання практичним навичкам роботи з інформаційними системами.
2. Зміни на ринку праці. Традиційні професії інформаційно-документного профілю змінюються або трансформуються. У багатьох випадках програми закладів освіти не завжди відповідають актуальним вимогам бізнесу, організацій і державних установ.
3. Кадрове питання. Необхідність залучення викладачів з актуальними практичними знаннями та досвідом залишається нагальною.
4. Міжнародні стандарти та інтеграція у світову систему освіти. Попри спроби адаптації освітніх програм до міжнародних стандартів, процес гармонізації триває повільно. Сертифікація спеціалістів відповідно до міжнародних вимог (ISO 15489, ISO 14721, ISO 27001) поки що не є поширеною практикою.

Сучасні виклики освітніх програм інформаційно-документного профілю в Україні зумовлені швидким розвитком технологій і нестачею практичного досвіду

в навчальному процесі, а також відсутністю тісної співпраці з реальним сектором економіки. Для покращення ситуації необхідні інвестиції в модернізацію навчальних програм, вдосконалення технічної бази, розвиток практичної підготовки здобувачів освіти та більш активна інтеграція з бізнесом і державними установами.

У контексті сучасних технологічних і соціальних змін, освітні програми інформаційно-документного профілю можуть стати ключовими для підготовки фахівців, здатних вирішувати нові завдання в управлінні інформацією та документами, інтегруючи інноваційні технології та новітні підходи. Серед основних напрямів, у яких відбуватиметься розвиток цих програм, слід виділити наступні:

1. Адаптація навчальних програм. Для відповідності сучасним викликам необхідно оновлювати навчальні курси, включаючи в них дисципліни з аналізу великих даних, управління цифровими інформаційними ресурсами, кібербезпеки та штучного інтелекту.
2. Співпраця з бізнесом та IT-компаніями. Створення дуальних програм, партнерських проектів та практичних курсів за участю провідних компаній дозволить здобувачам освіти отримати необхідні практичні навички.
3. Упровадження міжнародних стандартів. Сертифікація випускників відповідно до міжнародних вимог дозволить їм бути конкурентоспроможними на глобальному ринку праці.
4. Розвиток наукових досліджень та інновацій. Інвестиції в наукові дослідження, пов'язані з автоматизованими системами документообігу, цифровими архівами та інтелектуальними інформаційними системами, сприятимуть покращенню рівня освіти та впровадженню новітніх технологій.

Освітні програми інформаційно-документного профілю в Україні мають значний потенціал, проте їх розвиток потребує системного підходу та тісної співпраці з бізнесом, міжнародними партнерами та державними структурами. Лише завдяки комплексним реформам і впровадженню сучасних технологій можна підготувати фахівців, здатних ефективно працювати в умовах цифрової економіки. Підготовка висококваліфікованих фахівців у сфері управління інформацією та документами буде сприяти розвитку багатьох секторів економіки та наукової діяльності, від бізнесу до державних структур.

І. Побіженко

**АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНОГО ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ
В ОСВІТЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ
ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АКАДЕМІЇ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ ВІЙНИ**

I. Pobizhenko

**ANALYSIS OF INNOVATIVE APPLICATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE
IN THE EDUCATIONAL ENVIRONMENT
OF KHARKIV STATE ACADEMY OF CULTURE IN WARTIME CONDITIONS**

В умовах повномасштабної війни, яка триває вже четвертий рік, Харківська державна академія культури продовжує забезпечувати якісний освітній процес за допомогою дистанційних технологій, зокрема платформ Google Meet та Google Classroom. Інтеграція штучного інтелекту (ШІ) у цю дистанційну екосистему стає не просто інноваційним рішенням, а необхідною умовою для підтримки ефективності навчання в кризових умовах. Особливо важливим є використання